

Minuta Atelierului 2

Guvernanța - responsabilități instituționale pentru inițierea și organizarea programelor de formare în sistem profesional-dual

Moderator: Zoica Elena VLĂDUȚ, CNDIPT

Raportor: Silvia Trancă – Director Consiliul Județean Mehedinți

Persoane suport: Mihaela ȘTEFĂNESCU, Iuliana STANA – CNDIPT

Vorbitori:

Teodora TAROG – Director, SC DEDIENNE ROUMANIE SRL Făgăraș

Cristina GHEORGHE – Director Resurse Umane, BILLA România SRL

Delia UNGUR – Director, Agenția de Dezvoltare Locală Oradea SA

Introducere în context pornind de la Raportul consultării partenerilor sociali privind documentul de politică publică “Opțiunile de educație și formare profesională a absolvenților de clasa a VIII-a”

Doamna Zoica Elena VLĂDUȚ- Director adjunct CNDIPT, propune participanților la Atelierul 2 următoarele teme de dezbatere legate de guvernanța sistemului:

- Inițierea programului de formare - recrutarea elevilor pentru pregătirea în sistem profesional-dual
- Tipul de contract ce va fi utilizat pentru reglementarea relației dintre elev, școală și companie
- Calificări- curriculum
- Reglementări specifice

Pentru fiecare temă s-a propus să fie definite Instituțiile implicate, responsabilitățile, nivelurile guvernanței și decierea procesului

Rezumatul prezentărilor/punctelor de vedere formulate de vorbitori

Principalele aspecte împărtășite în cadrul prezentărilor:

1. Teodora TAROG – Director, SC DEDIENNE ROUMANIE SRL Făgăraș

- Prezentarea experienței/proiectului școlii profesionale de la Făgăraș; Proiect inițiat în anul 2012; 2013 – 2014 a fost primul an școlar de implementare cu 60 de elevi;
- Utilizarea aceluiași tipuri de echipamente moderne ca și în Franța, diferența fiind dată de costul forței de muncă; echipamente din Franța pentru dotarea atelierelor;
- Contextul proiectului: lipsa personalului calificat (competențelor specifice tehnice) - în domeniul materialelor plastice, utilizate preponderent pentru industria auto și aeronautică.

- Inițiativa a avut în vedere înființarea unui cluster de formare profesională pentru zona Făgăraș pe o rază de 250 km.
- Armonizarea curriculumului din România cu cel din Franța;
- Facilități acordate elevilor: burse (criterii: prezența la școală, note, evaluare)

2. Cristina GHEORGHE – Director Resurse Umane, BILLA România SRL

- Proiectul școlii profesionale O’SCAR, de la Colegiul Economic „Costin C. Kirițescu” București, pentru calificarea comerciant vânzător.
- Se remarcă buna colaborare cu CNDIPT pentru adaptarea curriculumului și cu școala pentru elaborarea CDL și pentru implementarea proiectului.
- Este nevoie de cooperare sistematică între școlile VET și companii pentru tranziția de la școală la locul de muncă
- Finanțarea WBL va fi partajată în așa fel ca să motiveze companiile, școlile VET, centrele de formare dar și cursanții pentru a participa la WBL
- În urma acestei experiențe s-a constatat că este necesară schimbarea mentalității părinților și tinerilor în ceea ce privește parcurgerea traseului educațional prin școala profesională, astfel încât acesta să reprezinte un traseu dorit, o opțiune și nu o “rută de eșec”;

3. Delia UNGUR – Director, Agenția de Dezvoltare Locală Oradea SA

- Dezvoltarea economică a orașului (politica de investiții a orașului Oradea) va conduce la dezvoltarea învățământului profesional dual
- Atragerea de investitori a condus la crearea de 4000 de noi locuri de muncă.
- Realizarea parteneriatului cu ISJ Bihor în vederea identificării unităților de învățământ pentru formarea profesională inițială a elevilor.
- Identificarea tutorilor cu rol definitiv în pregătirea elevilor în cadrul companiei.
- Selectarea elevilor conform metodologiei în vigoare și a unor criterii specifice companiilor.
- Înființarea Asociației Parteneriat pentru Educație în vederea susținerii învățământului profesional.
- Simplificarea procesului de autorizare a unităților de învățământ
- Încurajarea elevilor pentru urmarea acestei forme de învățământ (înscrierea la liceu cu cel puțin nota 5)
- Cooperarea sistematică între școli VET și companii pentru tranziția de la școală la locul de muncă
- Finanțarea WBL va fi partajată în așa fel ca să motiveze companiile, școlile VET, centrele de formare dar și cursanții pentru a participa la WBL

Intervențiile participanților în cadrul dezbaterilor

1. Inițierea programelor de formare –în sistem profesional – dual, nivelul 3 și 4 și 5

Au fost identificați actorii și principalele responsabilități ale acestora, legate de temele din cadrul dezbaterii: MENCS, inspectoratele școlare, CNDIPT, Consorțiile regionale, Comitetele

Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social în Formarea Profesională (CLDPS), Camerele de Comerț și Industrie, unitățile de învățământ, companiile, autoritățile locale
În cadrul consultărilor a reieșit preponderent faptul că inițierea programelor de formare ca și recrutarea –selecția elevilor trebuie să fie în sarcina companiilor, în parteneriat cu unitățile de învățământ.

1.1. Actori și responsabilități

MENCS

- aprobarea metodologiei de recrutare, selecție și evaluare a elevilor pentru nivelurile 4 și 5 din IPT.

Consortiu Regional

- analizarea cererii de oferte de calificări la nivel național, după centralizarea tuturor solicitărilor de către inspectoratele școlare.
- centralizarea nevoii de calificări pe o perioadă de 3-5 ani.

Camerele de Comerț și Industrie

- modificarea legislației privind organizarea și funcționarea CCI (în prezent nu există obligativitatea companiilor de a fi membre ale CCI)
- actualizarea bazei de date cu companiile care pot asigura stagii de pregătire practică pentru elevi și profesori

CNDIPT

- elaborarea metodologiei de recrutare, selecție și evaluare a elevilor pentru nivelurile 4 și 5 din IPT.

Inspectoratul școlar

- primirea solicitărilor de calificări de la partenerii economici.
- centralizarea solicitărilor de calificări de la partenerii economici.

Unități de învățământ

- primirea solicitării de formare din partea companiilor, analiza acestora și transmiterea către inspectoratul școlar

CLDPS

- analiza propunerilor de calificare profesională centralizate la nivel județean

Parteneri economici

- formularea nevoii de calificare pe o perioadă de 3-5 ani.
- transmiterea solicitării privind calificarea/calificările către unitatea de învățământ
- recrutarea și selecția elevilor conform metodologiei de recrutare și selecție
- asigurarea stagiilor profesionale în companii pentru cadrele didactice
- asigurarea stagiilor de pregătire practică în companii pentru elevi

Autoritatea locală

- implicarea în finanțarea unităților de învățământ

Alte propuneri complementare:

MENCS

- elaborarea metodologiei de formare continuă a profesorilor din IPT pentru stagii profesionale în companii (programe de 40 de ore pentru profesori, realizate cu o periodicitate de 1-2 ani, incluse în Oferta de programe de formare continuă a MENCS).

- reactualizarea Metodologiei-cadru de organizare și funcționare a consiliului de administrație din unitățile de învățământ preuniversitar în sensul modificării structurii Consiliului de Administrație al unității de învățământ, prin includerea unui reprezentant al mediului economic. CNDIPT

- elaborarea metodologiei de formare continuă a profesorilor din IPT pentru stagii profesionale în companii (programe de 40 de ore pentru profesori, realizate cu o periodicitate de 1-2 ani, incluse în Oferta de programe de formare continuă a MENCS).

- crearea unui Centru Național de Formare Continuă pentru Profesori, de dorit în cadrul CNDIPT, cu filiale regionale, pe domenii profesionale.

1.2. Condiții pentru asigurarea inițierii programelor de formare

- Calitate în IPT (Bonitatea companiilor, care sunt companiile care propun calificări, criteriile de selecție a companiilor- să nu fie în insolvență, să fie eligibile)

- Crearea unor centre regionale de formare pentru elevi

- Consultare între companie și unitatea de învățământ

- Camera de Comerț să fie inclusă în parteneriatul școală, agent economic

2. Contracte- variante propuse

Participanții au optat pentru un contract nou de formare profesională care să pornească de la actuala structură a contractului de pregătire practică

Contractul nou- de formare profesională în sistem dual trebuie să motiveze elevul și să nu conțină elemente de legislația muncii.

Elemente propuse pentru noua structură a contractului să fie suficient de flexibile:

- elemente de protecția muncii (responsabilități clare privind asigurarea echipamentului de protecție)
- condiții de acordare a bursei
- criteriile de obținere a bursei suplimentare
- reglementarea situațiilor în care elevul nu mai este acceptat să facă practică într-o companie (motive disciplinare)
- criteriile de evaluare
- obligativitatea recuperării orelor de practică neefectuate
- situații admise pentru motivarea absențelor
- posibilitatea ca pregătirea practică să fie considerată experiență profesională?
- tutori autorizați

Definitivarea formei contractului ar trebui realizată de către un grup de specialiști în domeniu .

3. Calificări și curriculum

Cadrul legal

În prezent:

- Nomenclatorul Calificărilor Profesionale (aprobat în anul 2008)

În perspectivă:

- Registrul Național al Calificărilor (RNC) – elaborat de Autoritatea Națională pentru Calificări (aflată în subordinea MENCS)
- Elaborarea metodologiei de înregistrare a unei calificări în RNC
- Înscrierea Calificărilor profesionale în Registrul Național al Calificărilor va fi definită prin metodologie specifică de către ANC; o nouă calificare ar trebui să aibă o fundamentare / justificare și să presupună elaborarea unui standard de pregătire profesională și a unui curriculum având la bază existența a cel puțin o ocupație corespondentă în COR (Clasificarea Ocupațiilor din România)

Aspectele menționate au ridicat următoarele întrebări:

- Cine descrie calificarea ? (specialiști din educație, specialiști din mediul economic)
- Cine participă concret în procesul de consultare?
- Care sunt condițiile/ criteriile privind relevanța expertizei autorilor de SPP și curriculum?

- Cum poate fi flexibilizat și scurtat ca timp procesul de elaborare și de aprobare a calificărilor și curriculumului?

Concluzii necesare pentru un Roadmap al învățământului profesional-dual, agreate in cadrul atelierului:

- **decizii validate de participanti** (acolo unde în documentul-concept au fost mai multe opțiuni)
  - Necesitatea orientării și consilierii profesionale timpurii, sistematice și de calitate a elevilor, precum și consilierea părinților sunt esențiale pentru succesul implementării programelor de formare în sistem profesional-dual;
  - Necesitatea inițierii programelor de formare de către companii împreună cu unitatea de învățământ și analiza propunerilor la nivel local și regional de către Consorțiul regional și CLDPS pentru optimizarea rețelei de unități de învățământ furnizoare de pregătire în sistem dual; identificarea de modalități de implicare a Camerelor de Comerț și Industrie și a altor actori interesați;
  - Necesitatea flexibilității contractelor care vor fi adoptate pentru a reglementa formarea în sistem dual;
  - Necesitatea introducerii unui contract nou între operatorul economic, școală și elev care trebuie să cuprindă foarte clar responsabilitățile părților, inclusiv ale cursantului pe parcursul formării, să nu includă prevederi din legislația muncii, să se mențină forma de motivare a elevilor prin burse. Contractul trebuie să conțină clauze care să prevadă posibilitatea de diminuare a bursei în cazul absențelor elevilor, de recuperare a pregătirii practice la care s-a absentat, de asemenea ce se întâmplă în cazul în care un elev nu este evaluat corespunzător de către companie;

- Flexibilizarea și scurtarea procesului de validare/aprobare a calificărilor, a standardelor de pregătire profesională și a curriculumului
- Organizarea pregătirii practice, în cadrul companiilor, cu un număr mai mic de elevi;

- **măsuri / acțiuni viitoare:**

o **pe termen scurt** (până la 1 septembrie 2016)

- reactualizarea ROFUIP în sensul modificării structurii Consiliului de Administrație al unității de învățământ, prin includerea unui reprezentant al mediului economic- **MENCS**

o **pe termen mediu**

- centralizarea nevoii de calificări pe o perioadă de 3-5 ani - **Consortiu Regional**

- modificarea legislației privind organizarea și funcționarea CCI - **Camerele de Comerț și Industrie**

- actualizarea bazei de date cu companiile care pot asigura stagii de pregătire practică pentru elevi și profesori- **Camerele de Comerț și Industrie**

- elaborarea metodologiei de recrutare, selecție a elevilor pentru nivelurile 4 și 5 din IPT- **MENCS și CNDIPT**

- elaborarea metodologiei de formare continuă a profesorilor din IPT pentru stagii profesionale în companii (programe de 40 de ore pentru profesori, realizate cu o periodicitate de 1-2 ani, incluse în Oferta de programe de formare continuă a MENCS)-**MENCS și CNDIPT**

- crearea unui Centru Național de Formare Continuă pentru Profesori, cu filiale regionale, pe domenii profesionale- **CNDIPT**

- elaborarea unui nou tip de contract care să motiveze elevul și să conțină următoarele elemente: (protecția muncii, condiții de acordare a bursei și a bursei suplimentare, situații în care elevul nu mai este acceptat să facă practică într-o companie, criterii de evaluare, recuperarea orelor de practică neefectuate, motivarea absențelor, tutori autorizați) – **grup de lucru**

- Elaborarea metodologiei de înregistrare a unei calificări în RNC- **ANC, MENCS, CNDIPT**

- Consilierea și orientarea de calitate și continuă a elevilor în carieră - **MENCS, CNDIPT**